

Informācija medijiem
2009. gada 28. maijā

Sodu palielināšana par braukšanu bez OCTA varētu sekmēt neapdrošinātu auto ceļu satiksmē samazināšanos

Šodien Saeima galīgajā lasījumā atbalstīja grozījumus Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 149.pantā, kas paredz transportlīdzekļu vadītājiem palielināt sodus par braukšanu bez OCTA no 60 līdz 80 latiem līdzšinējo 30 līdz 50 latu vietā.

Latvijas Transportlīdzekļu apdrošinātāju birojs (LTAB), kas bija iniciators grozījumiem likumdošanā, uzskata, ka administratīvo sodu palielināšana varētu sekmēt neapdrošinātu auto īpatsvara samazināšanos ceļu satiksmē, kas, ņemot vērā ekonomikas lejupslīdi valstī, pēdējā laikā ir strauji pieaudzis.

Juris Stengrevics, LTAB valdes priekšsēdētājs: „*Diemžēl autovadītājiem bija izveidojies maldīgs priekšstats, ka braukšana bez OCTA nozīmēs tikai samaksāt sodu 30 līdz 50 latu apmērā, kas daudziem vairs nebija pietiekams stimuls OCTA iegādei. It sevišķi, šajos ekonomikas lejupslīdes apstākļos. Rezultātā pēdējā gada laikā neapdrošinātu auto izraisīto ceļu satiksmes negadījumu īpatsvars pieaudzis divas reizes. Tādēļ jācer, ka administratīvo sodu palielināšana varētu sekmēt neapdrošināto auto samazināšanos ceļu satiksmē.*”

Izmaiņas paredz naudas sodu personai, kas atbildīga par transportlīdzekļa ekspluatāciju, no 200 līdz 300 latiem. Uz Saeimas trešo lasījumu netika virzīti priekšlikumi par naudas sodu uzlikšanu kravas transportlīdzekļiem ar pilnu masu virs 3500 kg vai autobusa vadītājam no 200 līdz 300 latiem.

Aizmirst par OCTA būtību

Sodu palielināšana ir tikai viens no instrumentiem, kā likt autovadītājiem apzināties, ka braukšana bez OCTA ir pietiekami liels pārkāpums, jo tādā veidā tiek apdraudētas ceļu satiksmes negadījumos cietušo intereses. OCTA ir obligāta ikvienam transportlīdzeklim, kas piedalās ceļu satiksmē, un tā paredz segt materiālos un nemateriālos zaudējumus cietušajiem, ja ar transportlīdzekli tiek izraisīts ceļu satiksmes negadījums. Ja negadījums tiek izraisīts ar neapdrošinātu auto, tad saskaņā ar likumdošanu zaudējumi cietušajiem tāpat tiek segti – sākotnēji no apzinīgo transportlīdzekļu OCTA, bet vēlāk regresa un tiesvedības ceļā atgūti no neapdrošinātā auto vadītāja vai īpašnieka.

J.Stengrevics: „*Vēlos vērst uzmanību, ka braukšanai bez OCTA var būt daudz nopietnākas sekas nekā administratīvais sods: ja ar neapdrošinātu auto tiek izraisīts negadījums, tad radītos zaudējumus būs jāsedz no paša kabatas! Jāatceras, ka tie nav tikai zaudējumi, kas nodarīti transportlīdzeklim, bet arī personai – ārstēšanās izdevumi cietušajam un valstij, darbanespējas un invaliditātes pabalsti, pabalsti bez apgādniekiem palikušajiem bērniem, u.tt..*”

Saskaņā ar OCTA Likumu, zaudējumi par neapdrošinātu transportlīdzekļu izraisītajiem ceļu satiksmes negadījumiem vispirms tiek atlīdzināti no speciāla OCTA Garantijas fonda, ko veido iemaksas no iegādātajām OCTA polisēm. Pēc tam LTAB kā Garantijas fonda turētājs ir tiesīgs iesniegt regresa prasību pret ceļu satiksmes negadījumu izraisījušā transportlīdzekļa īpašnieku (vai vadītāju), ja tas nav apdrošinājis savu civiltiesisko atbildību. Ja tas labprātīgi neatlīdzina zaudējumus, kas cietušajam kompensēti no Garantijas fonda, tad līdzekļu atgūšana tiek panākta ar tiesas starpniecību.

Citviet Eiropā vēl bargāki sodi

Braukšana ar neapdrošinātu transportlīdzekli ir ļoti būtisks pārkāpums daudzās Eiropas Savienības valstīs, kas draud ne tikai ar administratīvo pārkāpumu un naudas sodu,

bet pat ar mašīnas vai numurzīmes konfiskāciju un tiesvedību. Jāņem vērā, ka par neapdrošināto transportlīdzekļu radītajiem zaudējumiem „maksā” apzinīgie autoīpašnieki.

Tā, piemēram, Lielbritānijā aprēķināts, ka neapdrošinātu transportlīdzekļu radīto zaudējumu dēļ apmēram par 30 mārciņām pieaug godīgo un apzinīgo transportlīdzekļu apdrošināšanas maksājumi. Turklāt pierādīts, ka neapdrošinātos transportlīdzekļus visbiežāk vada autovadītāji alkohola reibumā vai arī pašam transportlīdzeklim nav veikta tehniskā apskate.

Tā, piemēram, Igaunijā par braukšanu bez apdrošināšanas likums paredz administratīvo sodu līdz 6000 EEK jeb 270 latiem. Polijā administratīvais sods tiek noteikts, ņemot vērā laika posmu, kurā nav bijusi apdrošināšana. Ja ilgāk nekā divas nedēļas, tad sods vieglajai automašīnai ir 500 euro jeb apmēram 350 latu. Vācijā soda sankcijas nosaka tiesa, katru gadījumu izvērtējot individuāli, lai gan pirmajā reizē tiek noteikts administratīvais sods vainīgā divu mēnešalgu apmērā. Norvēģijā – 5000 NOK jeb aptuveni 420 lati. Itālijā bez 500 euro jeb aptuveni 350 latu administratīvā soda jāreķinās ar automašīnas konfiskāciju uz laiku. Līdzīgi var rīkoties arī ceļu policija Lielbritānijā un Slovēnijā. Lielbritānijā sods pat var sasniegt 5000 mārciņu jeb vairāk nekā 4000 latus. Somijā par piedalīšanos satiksmē bez OCTA ir jāreķinās ar sodu, kas var būt trīs līdz četras reizes lielāks nekā tai brīdī augstākais maksājums par apdrošināšanu (laika posms ir līdzvērtīgs tam, cik ilgi nav apdrošināšana). Ungārijā tiek noņemtas numurzīmes, maksimālais sods līdz 600 euro jeb apmēram 420 latu.

Informāciju sniedza:

Juris Stengrevics

LTAB valdes priekšsēdētājs

Informāciju sagatavoja:

LTAB sabiedrisko attiecību konsultante

Inese Ozoliņa

T: 67358923, 29336923, inese@eksodus-ik.lv